

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 8Csp/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123202524
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Bartová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2025:4123202524.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8Csp/30/2023

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Danou Bartovou v spore žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, 826 58 Bratislava, IČO: 36 062 235, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom 821 09 Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpený JUDr. Mgr. Andreou Pállovou, LL.M., advokátkou, so sídlom Podzámska 2959/18A, 949 01 Nitra, o zaplatenie sumy 22.914,54 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

8Csp/30/2023

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 22.914,54 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.158,54 eura od 02.07.2022 do zaplatenia, vo výške 5,5 % ročne zo sumy 2.756 eur od 05.09.2022 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 478,05 eura a vo výške 830,76 eura, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi súd p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

8Csp/30/2023

1. Žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanému (pôvodne ako žalovanému v 1. rade) a pôvodne voči žalovanému v 2. rade E. E. zaplatenia sumy 22.914,54 eura s príslušenstvom spoločne a nerozdielne titulom zákonného regresného nároku na náhradu poistného plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, na ktoré v čase dopravnej nehody nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je Národnou kanceláriou Systému zelenej karty ako mechanizmu na ochranu obetí dopravných nehôd v dôsledku cezhraničného pohybu motorových vozidiel. Žalovaný v 1.rade bol v predmetnom čase držiteľom motorového vozidla F. s EČV D., ktorým bola spôsobená škoda a žalovaný v 2.rade bol vodičom tohto

motorového vozidla. Dňa 07.02.2022 spôsobil žalovaný v 2. rade ako vodič v Rakúsku predmetným vozidlom v dôsledku dopravnej nehody škodu na motorovom vozidle G. s EČV: H., ktorého držiteľom bola v tom čase spoločnosť I. J. K. (poškodený 1) a škodu na motorovom vozidle zn. J. s EČV: L., ktorého držiteľom bola v tom čase spoločnosť M. L. K. (poškodený 2). Nároky poškodených odškodnila M. C. A., ktorá si svoje nároky uplatnila u žalobcu. Vzhľadom k tomu, že k dátumu nehody nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, vznikla žalobcovi povinnosť uhradiť z garančného fondu poškodenému poistné plnenie za škodu. Žalobca poskytol poškodenému 1 plnenie vo výške 23.182,32 eura (z toho si neuplatňuje 3.023,78 eura ako poplatok systému zelenej karty) a poškodenému 2 vo výške 3.169,40 eura (z toho si neuplatňuje 413,40 eura ako poplatok systému zelenej karty). Tým, že žalovaný v 1. rade nesplnil svoju zákonom stanovenú povinnosť v súlade s § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., vznikol žalobcovi voči žalovanému 1. rade oprávnený nárok na základe ustanovenia § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., a to právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa § 24 odseku 2 uvedeného zákona, na náhradu toho, čo za neho plnil. Žalovaný 1/ zodpovedá podľa ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka ako prevádzateľ motorového vozidla za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Žalovaný v 2. rade zodpovedá podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti. Titulom regresu má žalobca voči žalovanému právo na náhradu toho, čo za neho plnil poškodenému. Žalobca si písomne uplatnil právo na náhradu poistného voči žalovaným, ktorí svoj dlh doposiaľ neuhradili ani čiastočne. Žalobca sa ďalej od žalovaných domáha zaplata zákonných úrokov z omeškania a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky za úradný preklad listín vo výške 830,76 eura a vykonaného úkonu právnej služby – predžalobnej výzvy vo výške 478,05 eura.

2. Žalovaný v 1.rade vo vyjadrení k žalobe v celom rozsahu namietol uplatnený nárok, ako aj svoju zodpovednosť s poukazom na § 430 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný v 2.rade použil vozidlo bez akéhokoľvek vedomia a súhlasu žalovaného v 1. rade. Pred vznikom dopravnej nehody požiadal pán N. O. žalovaného v 1.rade o vykonanie opravy jeho vozidla a vypožičanie nejakého vozidla na čas opravy. Žalovaný v 1.rade mu bezodplatne vypožičal auto F., EČV D., pričom uhradil poistné na povinné zmluvné poistenie, táto platba sa však žalovanému v 1.rade nasledujúci týždeň vrátila (vo štvrtok 03.02.2022), nakoľko poistná zmluva z dôvodu neuhradenia prvého poistného včas zanikla. Žalovaný o tomto bezodkladne v ten deň informoval pána O. a usmernil ho, aby pokiaľ chce využívať vozilo, si zabezpečil uzatvorenie PZP. V tom čase už bola na vozidle vykonaná oprava, a preto ďalšie trvanie zmluvy o výpožičke nebolo potrebné. Pán O. napriek vedomosti o tom, že vozidlo nedisponuje platnou poistnou zmluvou toto naďalej užíval a bez súhlasu a vedomosti žalovaného v 1.rade (v rozpore s § 661 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vozidlo poskytol do užívania žalovanému v 2.rade ako svojmu zamestnancovi, ktorého žalovaný v 1. rade nepozná, nikdy ho nevidel a nebol s ním v kontakte. Žalovaný v 1.rade zdôraznil, že vozidlo poskytol do bezodplatného užívania len pánovi O., nie akýmkoľvek jeho zamestnancom alebo tretím osobám. Ďalej žalovaný v 1.rade namieta náklady spojené s úradným prekladom, pretože tieto náklady nie je možné subsumovať pod príslušenstvo v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Rovnako namieta aj uplatnený nárok na náhradu trov za vyhotovenie predžalobnej výzvy, keďže v tejto otázke všeobecné súdy zaujali pomerne konštantné stanovisko, že nakoľko predžalobnú výzvu nemožno považovať za úkon vykonaný v rámci súdneho konania, nemôže byť refundovaný neúspešnou stranou v rámci náhrady trov konania.

3. Pôvodne žalovaný v 2. rade poprel svoju zodpovednosť za škodu s poukazom na § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je jeho zodpovednosť vylúčená z dôvodu, že v čase dopravnej nehody viedol motorové vozidlo v rámci výkonu svojich pracovných úloh pre zamestnávateľa.

4. Žalobca v replike vo vzťahu k žalovanému v 1.rade poukázal na to, že žalovaný priznal, že si nesplnil svoju zákonnú povinnosť riadne a včas. Sám svojím nekonaním spôsobil, že pôvodná poistná zmluva zanikla, jednoznačne za túto skutočnosť zodpovedá a je irelevantné, že následne plnil na neplatnú zmluvu. Zotrval na názore, že žalovaný v 1.rade nekonal v súlade s generálnou prevenčnou povinnosťou, kedy či už z nedbanlivosti alebo úmyselne zaviniel zánik poistnej zmluvy z dôvodu neplatenia, ktorej povinnosti sa nemôže zbaviť inak ako prezentovaním poistnej zmluvy. K žalovaným namietanému príslušenstvu pohľadávky uviedol, že ak chcel žalobca úspešne uplatniť pohľadávku na súde, musel dať dokumentáciu v cudzom jazyku na preklad. K predžalobnej výzve uviedol, že jej uplatnenie ako nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vyplýva z rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Žalobca vo vzťahu k zodpovednosti oboch žalovaných argumentoval, že v zmysle konštantnej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít sa nejedná o nárok na náhradu

škody, ale o „postihové“ právo Slovenskej kancelárie poisťovateľov, preto okruh zodpovedných subjektov je vymedzený zákonom o PZP a judikatúrou (najmä vo vzťahu k vodičovi). Keďže sa nejedná o náhradu škody stricto sensu, ale o originálny nárok, nie je možné na žalobcom uplatnený nárok nazerať optikou náhrady škody, a to ani pokiaľ ide o možnosti liberácie. Základným porušením právnej povinnosti je totiž skutočnosť o nepoistení motorového vozidla a všetky ostatné skutočnosti nastupujú až druhotne, teda ak by platné PZP bolo, k žiadnemu regresnému plneniu by nedošlo.

5. V duplike žalovaný v 1. rade zopakoval, že pán O. bol výslovne upovedomený a upozornený, že pokiaľ plánuje používať vozidlo, musí naň uzavrieť povinné zmluvné poistenie, napriek tomu pán O. vozidlo používal bez súhlasu a vedomosti žalovaného v 1.rade.

6. Žalobca vo vyjadrení k duplike vo vzťahu k žalovanému v 1.rade uviedol, že tento nepreukázal, že by p. O. odovzdal aj právnu držbu nad vozidlom a zodpovednosti ho nezbaví ani tvrdenie, že p. O. oznamoval povinnosť uzatvoriť zmluvu o PZP. Pán O. túto povinnosť zo zákona nemal a žalovaný sa nemal spoliehať iba splnenie jeho zákonnej povinnosti treťou stranou.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že N. O. nemá povinnosť uzatvoriť poistenie, nakoľko nebol prevádzkovateľom motorového vozidla, vozidlo mal vypožičané len na čas opravy. Právny zástupca žalovaného v 1.rade okrem predchádzajúcich tvrdení doplnil, že žalovaný a pán O. uzatvorili ústnu dohodu o výpožičke, bezodkladne uhradil poistné za auto, ktoré v podstate stálo na dvore. Platba sa mu vrátila, o čom bezodkladne informoval p. O., štyri dni pred nehodou a výslovne ho požiadal, aby okamžite uhradil poistné. Tvrdil, že p. O. bol výslovne upozornený, že je potrebné uhradiť poistné, žalovaný v 1.rade ani nemohol objektívne mať vedomosť, že poistné zaplatené nebolo a že vozidlo bolo poskytnuté inej osobe do užívania. A. O. mal možnosť ako aj povinnosť zaplatiť poistné. Išlo aj o právnu držbu, keď mu boli odovzdané doklady k vozidlu.

8. Žalovaný v 1.rade vypovedal, že auto by bez poistenia nepustil. Smolu mal v tom, že poistka nebola aktívna. A. O. požičal vozidlo len na prevezenie vercajchu, nie na podnikanie. Ani nevedel, že má ísť z vozidlom do Rakúska. Keď sa mu vrátili peniaze, volal mu, aby s autom nejazdili a auto odstavili. Dohoda bola taká, že príde na odťahovke s jeho autom a predmetné vozidlo na odťahovke prevezie na Slovensko, preto ho nebolo potrebné poisťovať. Na margo toho p. O. dal auto tretej osobe, žalovanému v 2. rade, ktorý mal 20 rokov a nie je skúsený šofér. Sám p. O. mu povedal, že je tam veľa snehu, že auto nekúri a nejazdia ním. Ďalej mu uviedol, že čaká na svoje auto, že mu ho má doniesť. Aby mohol s autom v zahraničí podnikáť, potreboval by na to plnú moc a tú nemal.

9. V záverečnej reči právny zástupca žalobcu okrem už uvedených skutočností konštatoval, že neexistovala dohoda, obsahom ktorej mala byť povinnosť p. O. poistiť vozidlo. Vzhľadom na charakter objektívnej zodpovednosti je jediným zodpovedným subjektom žalovaný v 1.rade. Vo vzťahu k žalovanému v 2.rade poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/134/2009 a 4Cdo/112/2019.

10. Právny zástupca žalovaného v 1.rade v záverečnej reči uviedol, že výsluchom svedka O. bolo preukázané, že vedel, že na vozidle nie je platná poistná zmluva. Bolo preukázané, že neexistovala žiadna dohoda o tom, že by vozidlo mohlo byť prenechané do užívania tretej osoby. Z tejto nespornej skutočnosti má automaticky za to, že je daná liberácia zodpovednosti za škodu podľa § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko je nepochybné, že žalovaný v 2.rade užíval vozidlo bez akéhokoľvek vedomia, súhlasu a oprávnenia zo strany žalovaného v 1.rade. Poukaz na potrebu uzatvorenia dohody o zaplatení poistného považujú za právne irelevantné z dôvodu, že § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka uzatvorenie dohody nepredpokladá a zároveň nie je možné požadovať uzatvorenie dohody o PZP medzi osobami, ktoré sa nepoznajú, keď žalovaný nemal vedomosť, že žalovaný v 2.rade bude užívať vozidlo, nemohla vzniknúť žiadna dohoda, že žalovaný v 2.rade mal poistné zaplatiť. Za zodpovedného považuje pána O., prípadne spolu so žalovaným v 2.rade.

11. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav nasledovne:

12. Podľa správy o dopravnej nehode P. M. A. O. C., A. Q. R. (č.l. 62), žalovaný v 2.rade ako vodič osobného motorového vozidla F. B. /B., EČV D. dňa 07.02.2022 o 7.45 hod., na mieste XXXX R., M., zavinil dopravnú nehodu, ktorej ďalšími účastníkmi boli G. L. (účastník 2) ako vodič nákladného motorového vozidla G. N., EČV: H., ktorého vlastníkom bola spoločnosť I. J. K. so sídlom v M.

(poškodený 1) a H. F. (účastník 3) ako vodič osobného motorového vozidla J., A., ktorého vlastníkom bola spoločnosť M. L. K. so sídlom v M. (poškodený 2). Stav vozovky bol popísaný ako klzká zimná s posypom. Žalovaný v 2.rade opísal priebeh nehody tak, že na úrovni križovatky pri značke daj prednosť v jazde svoje vozidlo zabrzdil. V dôsledku stavu vozovky sa však s vozidlom klzal na cestu L 39, pričom následne došlo ku kolízii s nákladným motorovým vozidlom účastníka 2. Účastník 2 popísal nehodu tak, že na úrovni križovatky vrazilo vozidlo žalovaného, z jeho pohľadu bez brzdenia, do pravej strany jeho vozidla. Účastník 3 nehodu popísal tak, že vozidlo žalovaného v 2.rade sa šmykalo na L 39, následne sa zrazilo s vozidlom účastníka 2. V dôsledku kolízie musel so svojím vozidlom uhnúť doprava a následne zastavil na svahu vedľa cesty.

13. Držiteľom vozidla F. B. /B., EČV D. v čase dopravnej nehody bol žalovaný v 1. rade. Na predmetné vozidlo nebolo v čase dopravnej nehody uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 3 ods. 1 zákona o PZP (výpis z evidencie žalobcu na č.l. 75). Žalovaný v 1. rade poskytol predmetné vozidlo tretej osobe, N. O. a uhradil dňa 23.01.2022 poistné na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu vo výške 33,07 eura. Platba bola žalovanému dňa 27.01.2022 vrátená na účet.

14. Žalovaný v 2.rade spôsobil škodu na motorovom vozidle G. N., EČV: H.. N. K. A. S. N. fakturovala za opravu uvedeného vozidla sumu 23.535,84 eura (19.613,20 eura bez DPH a 3.922,64 eura ako 20 % DPH ; faktúra č. 23410688) a za odťahnutie vozidla sumu 310,01 eura (258,34 eura bez DPH a 51,67 eura ako 20 % DPH ; faktúra č. 23410687). Spoločnosť R., zaoberajúca sa likvidáciou poistných udalostí, vyfakturovala náklady k znaleckému posudku vo výške 287 eur a 26 eur.

15. Spoločnosť J. S. S. K. vyfakturovala žalobcovi faktúrou č. 7250012860 zo dňa 11.05.2023 sumu náhrady škody 20.158,54 eura a spracovateľský poplatok 3.023,78 eura, celkovo sumu na úhradu 23.182,32 eura. Faktúrou č. 7250013919 zo dňa 27.07.2022 vyfakturovala sumu náhrady škody 2.756 eur a spracovateľský poplatok 413,40 eura, celkovo sumu na úhradu 3.169,40 eura.

16. Žalobca uhradil spoločnosti J. S. S. dňa 30.05.2022 sumu 23.182,32 eura na likvidáciu poistnej udalosti poškodeného 1 a dňa 02.08.2022 sumu 3.169,40 eura na likvidáciu poistnej udalosti poškodeného 2.

17. Žalovaný v 2. rade mal v čase dopravnej nehody uzatvorenú pracovnú zmluvu zo dňa 23.01.2022 so zamestnávateľom N. X B., G. XX, XXXX N.. F. Q. B. (č.l. 175 spisu) s uvedeným dňom začatia pracovného pomeru 24.01.2022 a predmetom činnosti nevyučení robotník ako sadrokartonár. V období od 24.01.2022 do 16.12.2022 bol v systéme M. N. A. evidovaný ako zamestnanec, pozícia robotník, u zamestnávateľa N. O., F. XXX/XXX X, XXXX N.. T. Q. (č.182-183 spisu).

18. Svedok N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/X, D., vypovedal, že žalovaný v 1.rade opravoval jeho vozidlo. Ohľadom dohody o vypožičaní vozidla od žalovaného v 1.rade uviedol, že išlo o výpomoc kamarátovi, papierovo nič nemali potvrdené. O zákaze zapožičať auto tretej osobe sa nerozprávali. Nič si nedohadovali. Žalovaný v 1.rade poznal povahu jeho pracovnej činnosti. Prvá otázka svedka bola, či je zaplatená poisťka, odpoveď bola, že áno. Na otázku, či dohoda o výpožičke obsahovala záväzok poistiť vozidlo, uviedol, že mal za to, že vozidlo je poistené. Potom mu žalovaný v 1.rade volal, že sa mu vrátili peniaze z poisťky. Svedok povedal žalovanému v 1.rade, nech to vyrieši. Žalovaný v 1.rade nebol vyzvaný, aby poisťku uhradil. Nekontroloval na verejne dostupných portáloch alebo po telefonáte, i je vozidlo poistené. Na otázku, prečo svedok sám neuzavrel poistnú zmluvu, uviedol, že nevie povedať, mal to vyriešiť žalovaný v 1. rade. Po telefonáte, kde mu bolo oznámené, že poisťka nie je uhradená, svedok sa u žalovaného v 1. rade neinformoval o úhrade poisťky. Od žalovaného v 1. rade nežiadal súhlas na prenechanie vozidla tretej osobe. Žalovaného v 1. rade neinformoval, že vozidlo bude používať žalovaný v 2. rade. Nebolo mu povedané od žalovaného v 1.rade, že nemôže dať vozidlo tretej osobe. Žalovaný v 1.rade vedel, že si svedok vypožičiaval vozidlo na výkon podnikateľskej činnosti, žiadne iné auto nemal.

19. Súd o žalobe rozhodol rozsudkom č.k. 8Csp/30/2023 – 281 zo dňa 10.11.2023 tak, že žalobu zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade uviedol, že mal preukázané, že medzi žalovaným v 1. rade a N. O. došlo uzatvoreniu ústnej zmluvy o výpožičke (§ 659 a nasl. Občianskeho zákonníka), na základe ktorej žalovaný poskytol pánovi O. vozidlo do bezodplatného užívania na dobu opravy jeho vozidla. Nebolo preukázané, že by obsahom zmluvy

bola dohoda, že vypožičiavateľ smie prenechať vec na užívanie inému. Rovnako bolo preukázané, že žalovaný v 1. rade v čase pred vznikom poisťnej udalosti informoval p. O. o vrátení platby a tom, že vozidlo poistené nie je. V čase, keď p. O. poskytol vozidlo žalovanému v 2. rade na výkon pracovnej činnosti, mal vedomosť o zániku poisťnej zmluvy. Žalovaný v 2. rade použil vozidlo bez vedomia žalovaného v 1. rade ako prevádzkovateľa vozidla. Tým je dané naplnenie hypotézy právnej normy v § 430 ods. 1 prvá veta, na základe čoho je vylúčená zodpovednosť žalovaného v 1. rade. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade sa súd stotožnil s procesnou obranou žalovaného. Podstatou obrany žalovaného v 2. rade bolo tvrdenie, že zodpovedným subjektom za škodu je zamestnávateľ žalovaného v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože ku škode došlo pri plnení úloh žalovaným pre zamestnávateľa.

20. Voči uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, a to v časti výroku I., ktorou súd zamietol žalobu voči žalovanému v 1. rade a v časti výroku II, ktorou súd priznal žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania. Rozsudok vo vzťahu k pôvodne žalovanému v 2. rade nebol napadnutý opravným prostriedkom. Predmetom konania tak zostal nárok žalobcu voči pôvodne žalovanému v 1. rade (ďalej v texte označovanému aj len ako žalovaný).

21. Žalobca v odvolaní uviedol, že ak si zmluvné strany zmluvy o výpožičke nedohodli, že poistiť vozidlo je povinný vypožičiavateľ (N. O.), táto povinnosť vzniká z logiky veci tomu, kto vozidlo požičiava (žalovaný v 1. rade). Zákonná povinnosť požičiavateľa zapísaného v osvedčení k vozidlu ako jeho držiteľ vyplýva z § 21. ods. 2 zák. č. 725/2004 Z. z.. Žalovaný v 1. rade nesmel v premávke na pozemných komunikáciách prevádzkovať vozidlo, ktoré nemá doklad o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Keďže vypožičiavateľ nie je v osvedčení k vozidlu uvedený ako jeho držiteľ, nemohol by povinné zmluvné poistenie s poisťovacou spoločnosťou dojednať, a teda bola tu kompetencia len požičiavateľa takúto zmluvu s poisťovacou spoločnosťou (s poukazom na § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o PZP) uzavrieť. Od objektívnej zodpovednosti poistiť motorové vozidlo žalovaného v 1. rade nemôže oslobodiť skutočnosť, že sa „pokúšal o uzavretie poisťnej zmluvy“ alebo že „skutočnosť o vrátení platby oznámil p. O.“ Okrem toho k dopravnej nehode došlo dňa 07. 02. 2022. Žalovaný v 1. rade doložil potvrdenie o platbe zo dňa 23. 01. 2022 a potvrdenie zo dňa 27. 01. 2022 o tom, že mu platba v danej sume bola vrátená. Najneskôr 27. 01. 2022 (štvrtok) vedel o tom, že zlyhal v uzatvorení poisťnej zmluvy na vozidlo, pričom k dopravnej nehode došlo až 07. 02. 2022, to znamená, že celkom 12 dní vo veci nezjednal nápravu a nepoistil motorové vozidlo napriek tomu, že vedel o neplatnosti (neexistencii) zmluvy o povinnom zmluvnom poistení na auto. Jediné, čo v tejto súvislosti vykonal bolo, že túto skutočnosť oznámil p. O.. Žalovaný v 1. rade mal a mohol vedieť, že p. O. bude vozidlo používať na podnikanie, s čím môže byť spojené užívanie vozidla jeho zamestnancami a že p. O. neuzavrel a ani neuzavrie zmluvu o PZP (nedohodli sa), pričom vozidlo aktívne používa, preto je nevyhnutné, aby žalovaný v 1. rade uzavrel zmluvu o PZP, inak môže zodpovedať za škodu.

22. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že pán O. nebol oprávnený bez predchádzajúceho súhlasu žalovaného v 1. rade poskytnúť vypožičané vozidlo do užívania žiadnej tretej osobe. Z výsluchu svedka pána O. zároveň vyplynulo, že tento nikdy žalovaného v 1. rade neupovedomil o tom, že vozidlo bude použité treťou osobou, ani si súhlas s týmto konaním nikdy od žalovaného v 1. rade nežiadal. Rovnako tak pán O. potvrdil, že bol žalovaným v 1. rade výslovne upozornený na to, že vozidlo nemá platnú poisťnú zmluvu. Mal za to, že v konaní uniesol dôkazné bremeno v preukázaní jeho liberácie zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku podľa ust. §-u 430 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, nakoľko je nepochybné, že žalovaný v 2. rade ako toho času zamestnanec pána O., použil vozidlo v čase dopravnej nehody bez vedomia a proti vôli žalovaného v 1. rade. Občiansky zákonník v ust. §-u 430 ods. 1 akcentuje na povinnosť podrobiť prieskumnej činnosti súdu skutočnosť, či medzi vodičom dopravného prostriedku v čase nehody a prevádzateľom tohto vozidla existuje zmluvný alebo iný vzťah, teda povinnosť skúmať, či bol dopravný prostriedok použitý bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa.

23. Krajský súd v Nitre o podanom odvolaní rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti uznesením č.k. 15CoCsp/2/2024 – 401 zo dňa 15. apríla 2025 zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že právo poisťovne na náhradu škody býva v poisťovacej praxi často označované ako regres, ktorý je však pojmovo nárokom na náhradu za poskytnuté plnenie, toho kto plnil, veriteľovi namiesto dlžníka voči dlžníkovi. Nárok na náhradu škody je svojou právnou podstatou zákonnou cesiou, teda prechodom práva na základe zákona. Zákon

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ustanovili povinnosť každého vlastníka a prevádzkovateľa motorového a nemotorového vozidla uzavrieť zmluvu na poistenie svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla. Žalobcovi tak vzniklo právo postihu, nie právo na náhradu škody proti obom žalovaným, dňom kedy poškodeným poskytol poistné plnenie v súvislosti so vzniknutou škodou vyplývajúcou z poistnej udalosti zavinenej žalovaným v 2. rade. Pri zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je potrebné vychádzať z ust. § 420 a § 427 Obč. zák., kedy zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu vzniknutú prevádzkou motorového vozidla stojí popri sebe so zodpovednosťou vodiča tohto vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Osobou bez poistenia zodpovednosti zmysle ust. § 24 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001 Z. z. je preto potrebné rozumieť toho, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou takého vozidla, u ktorého nebola uzatvorená poistná zmluva. Podľa § 3 zák. č. 381/2001 Z. z., pričom touto osobou bude spravidla ten kto má povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu. Za poisteného sa považuje každá osoba, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Výkladom a contrario tak možno definovať osobu bez poistenia zodpovednosti, takú osobu, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, na ktorého prevádzku nie je v čase vzniku škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti podľa zák. č. 381/2000 Z. z..

24. Odvolací súd skonštatoval, že zo zisteného skutkového stavu je nepochybné, že žalovaný v 1. rade je prevádzkovateľom a držiteľom vozidla F. B., EČV: D., pričom k predmetnému vozidlu nebolo uzavreté povinné zmluvné poistenie a úhradu poistného zo dňa 23. 01. 2022 v sume 33,07 eura obdržal späť dňa 27. 01. 2022 na účet z dôvodu zániku poistenia. Predmetné vozidlo bolo žalovaným v 1. rade dané do užívania N. O., ktorého zamestnanec dňa 07. 02. 2022, s predmetným vozidlom zavinil dopravnú nehodu, došlo ku vzniku poistnej udalosti, pričom žalobca poškodeným škodu vzniknutú poistnou udalosťou uhradil. Odvolací súd sa však nestotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že na strane žalovaného v 1. rade sú dané liberačné dôvody v zmysle ust. § 430 ods. 1 Obč. zák. Vychádzajúc zo samotného znenia ust. § 430 ods. 1 Obč. zák., teda vyplýva, že použitie dopravného prostriedku musí byť výlučne bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa, pričom zo zisteného skutkového stavu je nepochybné, že žalovaný v 1. rade odovzdal, a teda poskytol N. O. vozidlo bez povinného zmluvného poistenia (nepochybné za účelom jeho používania p. O.), a teda z uvedeného nemožno vyvodiť záver, že predmetné používané vozidlo bolo bez vedomia a už vôbec nie proti vôli žalobcu v 1. rade. Nakoľko žalovaný v 1. rade mal objektívnu vedomosť o tom, že nemá uzavreté povinné zmluvné poistenie, a to tým, že dňa 27. 01. 2022 sa mu vrátila platba poistného, mal dostatok času až do vzniku poistnej udalosti, t. j. 07. 02. 2022 požadovať vrátenie nepoisteného vozidla N. O., resp. v tejto dobe uzavrieť platnú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. Uvedené konanie preto možno vyhodnotiť ako nedbalosť, ktorá umožnila v období 12 dní užívať vozidlo bez povinného zmluvného poistenia, čo nepochybné zakladá jeho zodpovednosť za spôsobenú škodu prevádzkou takéhoto vozidla, spolu s tým kto takýto dopravný prostriedok bez poistenia použil. V ďalšom konaní bude preto potrebné zo strany súdu prvej inštancie vychádzať z ust. § 391 ods. 2 CSP, a teda ustáliť dôvodnosť rozsahu uplatneného nároku žalobcu, čo do istiny, príslušenstva, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, nákladov spojených so zabezpečením úradného prekladu listinných dôkazov, ako aj uplatnením si náhrady trov konania v súvislosti s predžalobnou výzvou žalobcom.

25. Po vrátení veci odvolacím súdom žalobca uviedol, že pokiaľ ide o náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 478,05 eura za predžalobnú výzvu, žalobca v tejto súvislosti odkazuje na dohľadanú rozhodovaciu prax ústavného súdu (napr. I. ÚS 662/2022, III. ÚS 153/2023), podľa ktorej predžalobná výzva môže predstavovať príslušenstvo pohľadávky, teda má hmotnoprávny základ uplatniteľný priamo žalobou. Citoval rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 11.03.2025, sp. zn. 5Co/33/2024. Žalobca dôvodil, že je potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalobca si tento nárok riadne uplatnil v podanej žalobe, preto vyhodnotenie toho, do ktorej kategórie (náklady/trovy) napokon súd takto uplatnený nárok zarámčuje, je výlučne vecou súdu (v zmysle zásady iura novit curia). Podľa názoru žalobcu je však dôležité časové hľadisko začatia sporového konania, pričom keďže pri predžalobnej výzve pôjde v podstate vždy o úkon/náklad učený pred súdnym konaním (s cieľom mu predísť), je dôvodné považovať úkon predžalobnej výzvy ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky podľa § 131 ods. 3 OZ, a teda žalobca postupoval zákonne a správne, ak si ho týmto spôsobom aj uplatnil. Doručil upravený petit podľa predmetu konania s tým rozdielom, že chybou v písaní došlo v pôvodnom petite k uplatneniu nároku čo do úroku z omeškania v sume nižšej, než v akej žalobca pôvodne zamýšľal, preto požadoval už len výlučne od žalovaného zaplatať sumu 22.914,54 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.158,54 eura od 02.07.2022 do zaplatať, 5,50 % ročne

zo sumy 2.756 eur od 05.09.2022 do zaplattenia náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 478,05 eura a náklady spojené so zabezpečením úradného prekladu listinných dôkazov vo výške 830,76 eura. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3MOBdo 2/2010 publikované v zbierke stanovísk a rozhodnutí číslo 7/2010 pod číslom 6 a komentár autorov Števček a spol. Občiansky zákonník 1.

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení uviedol, že považuje žalobu za nedôvodnú ako celok. Trval na tom, mu nesvedčí pasívna vecná legitímácia v tomto prípade, nakoľko žalovaným mal byť výlučne E. O.. Namietá uplatnené náklady spojené so zabezpečením úradného prekladu listinných dôkazov vo výške 830,76 eura, nakoľko ani extenzívnym výkladom ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka nie je možné tieto výdavky žalobcu subsumovať pod príslušenstvo pohľadávky. Zároveň tieto výdavky nevznikli ani v súvislosti so súdnym konaním, teda predstavujú výlučne náklady vzniknuté v predsúdnom štádiu sporu, ktoré podľa názoru žalovaného musí znášať žalobca sám. Žalobcovi nie je možné priznať nárok na náhradu trov konania za právny úkon – predžalobná výzva, nakoľko do 31.12.2023 nebol tento úkon bez ďalšieho priznávaný v súdnom konaní v rámci náhrady trov právneho zastúpenia (viď napr. Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/140/2023). Do Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. bol úkon „predžalobná výzva ako súčasť nároku na náhradu trov konania“ zavedený až novelou účinnou od 01.01.2024, predžalobná výzva bola žalobcom nesporne vyhotovená ešte za účinnosti pôvodného znenia vyhlášky a zároveň nebolo žalobcom ani preukázané, že by žalobca na tento úkon právnej služby nejaké peňažné prostriedky vôbec vynaložil. Na pojednávaní právny zástupca žalovaného uviedol, že odvolací súd sa nezaoberal vzťahom medzi žalovaným a pánom O., v rámci ktorého nebol daný súhlas na poskytnutie a užívanie vozidla treťou osobou. Odvolací súd stotožňuje osobu vodiča s pánom O., pričom ide o odlišné osoby, žalovaný s treťou osobou - vodičom vozidla, nemá žiadny vzťah, nepozná ho a nedal súhlas na použitie vozidla tretej osobe, čo potvrdil aj svedok O. v rámci svojho výsluchu. Má za to, že boli dané liberačné dôvody.

27. Súd podanie žalobcu v časti opravy výšky úroku z omeškania vyhodnotil ako návrh na pripustenie zmeny žaloby v zmysle § 140 ods. 1 CSP, nakoľko žalobca rozšíril uplatnené právo - žiadal vyšší úrok z omeškania (aj keď výška úroku z omeškania vyplýva z právnych predpisov, je rozhodné, v akej konkrétnej výške si úrok z omeškania žalobca uplatnil v žalobe, nakoľko môže požadovať aj menej, ako mu zo zákona prislúcha; ak potom žalobca požadoval viac, ide o zmenu žaloby). Súd na pojednávaní dňa 09.07.2025 zmenu žaloby v požadovanom znení pripustil, nezistiac prekážky uvedené v § 143 ods. 1 a 2 CSP (podľa ktorých súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe; súd nepripustí zmenu žaloby ani vtedy, ak by na konanie o zmenenej žalobe bol vecne alebo kauzálny príslušný iný súd).

28. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj ako zákon o PZP), povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, 6a)v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má nájomca.

29. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) zákona o PZP kancelária poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

30. Podľa § 24 ods. 3 zákona o PZP poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

31. Podľa § 24 ods. 7 veta prvá zákona o PZP kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a), b), f) a g), na náhradu toho, čo za neho plnila.

32. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

33. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

34. Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

35. Podľa § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nebalosťou umožnil.

36. Podľa § 659 Občianskeho zákonníka zmluvou o výpožičke vznikne vypožičiavateľovi právo vec po dohodnutú dobu bezplatne užívať.

37. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

39. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

40. Súd vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu o tom, že zodpovednosť žalovaného je daná (odvolací súd nevzhliadol u žalovaného existenciu liberačných dôvodov v zmysle ust. § 430 ods. 1 Obč. zák., a preto považoval zamietnutie žaloby voči nemu za nedôvodné), sa zaoberal v zmysle pokynu odvolacieho súdu len dôvodnosťou rozsahu uplatneného nároku žalobcu. Žalobca si uplatnil regresnú náhradu za uhradenú škodu poškodeným dopravnou nehodou, úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky spočívajúce v nákladoch spojených so zabezpečením úradného prekladu listinných dôkazov a nákladoch za predžalobnú výzvu.

41. Keďže žalobca plnil poškodeným dopravnou nehodou z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bez poistenia zodpovednosti, má nárok na náhradu toho, čo plnil, voči žalovanému, ktorý zodpovedá za škodu, a to podľa § 24 ods. 7 veta prvá, § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. v znení do 21.07.2024. Výška plnenia z garančného fondu poškodeným sporná nebola. Preukazujú ju listinné dôkazy predložené v konaní, konkrétne faktúry (preložené do slovenského jazyka na č.l. 73), interné doklady žalobcu o poskytnutom plnení (č.l. 27 spisu), výpis z účtu žalobcu (č.l.28 spisu). Z týchto dokladov vyplýva, že žalobca uhradil z garančného fondu sumu 23.182,32 eura, pozostávajúcu z náhrady škody vo výške 20.158,54 eura a zo spracovateľského poplatku 3.023,78 eura (na faktúru č. 7250012860) a z sumu 3.169,40 eura, pozostávajúcu z náhrady škody vo výške 2.756 eur a zo spracovateľského poplatku 413,40 eura (na faktúru č. 7250013191). Žalobca si žalobou uplatnil len vyplatenú náhradu škody, t.j. bez spracovateľského poplatku, vo výške 22.914,54 eura (20.158,54 eura + 2.756), ktorú súd považuje za dôvodnú a ktorú mu súd priznal.

42. Rovnako sporný nebol ani nárok v časti úrokov z omeškania. Žalobca preukázateľne vyzval žalovaného na náhradu poistného plnenia vo výške 20.158,54 eura do 01.07.2022 a vo výške 2.756 eur do 04.09.2022. Nasledujúcim dňom po márnom uplynutí lehoty na plnenie sa žalovaný dostal do omeškania, na základe čoho vznikol nárok žalobcu na zákonné úroky z omeškania, ktoré súd žalobcovi po zmene žaloby priznal vo výške 5 % ročne zo sumy 20.158,54 eura od 02.07.2022 do zaplatenia (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 02.07.2022 bola 0 %, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia) a vo výške 5,5 % ročne zo sumy 2.756 eur od 05.09.2022 do zaplatenia (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 05.09.2022 bola 0,5 %, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia).

43. Žalobca si ďalej uplatnil náklady spojené s uplatnením pohľadávky za preklad listín, ktoré predložil ako dôkazy k žalobe (dopravná nehoda sa stala v Rakúsku, preto listiny o jej priebehu a je šetrení, ako aj listiny týkajúce sa výšky škody boli vyhotovované v nemeckom jazyku). Za preklad dokladov predkladateľom G. J. L. bola vystavená žalobcovi faktúra na sumu 830,76 eura. Žalobca vyfakturovanú sumu uhradil dňa 25.01.2023. Žalovaný namietal, že tieto náklady nie je možné subsumovať pod príslušenstvo v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, s čím sa súd nestotožnil.

44. V zmysle § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú aj náklady spojené s jej uplatnením. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zverejnenom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. 7/2010 pod č. 6 (Uznesenie NS SR z 09.06.2010 sp. zn. 3 M Obdo 2/2010) uviedol: „Príslušenstvom pohľadávky sú aj vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods.3 Obč. zák.).“ Obdobný záver je uvedený aj v diele - Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol.: Občiansky zákonník I, Veľké komentáre, C.H. Beck,2015, str.771). Nie je preto vylúčené, aby v konkrétnych prípadoch náklady zabezpečenia dôkazu týkajúce sa uplatňovanej pohľadávky a vzniknuté pred začatím súdneho konania boli považované za náklady súvisiace s uplatnením pohľadávky za predpokladu, že sa týkajú splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania (vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Obdo/2/2010).

45. Je zrejmé, že úradný preklad listín predstavoval náklad žalobcu na zabezpečenie dôkazov, ktoré bol nútený predložiť za účelom preukázania žalovaného nároku. Tento náklad bol podľa názoru súdu vyložený účelne, nakoľko inak by nebolo možné dôkazy vykonať. Takýto nárok je možné subsumovať pod § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (obdobne rozhodol napr. Krajský súd v Nitre sp.zn. 12Co/4/2025, Krajský súd v Bratislave sp. zn. 4Co/26/2019). Žalobca preukázal, že mu tieto náklady vznikli, že vznikli v súvislosti s uplatnením pohľadávky na súde a rovnako preukázal ich výšku (táto ani sporná nebola), preto aj tento nárok v sume 830,76 eura súd považoval za dôvodný.

46. Napokon si žalobca uplatnil náklady spojené s uplatnením pohľadávky spočívajúce v predžalobnej výzve vo výške 478,05 eura. Pokiaľ žalovaný argumentoval, že takýto úkon nemôže byť refundovaný v rámci trov konania, nakoľko ho nemožno považovať za úkon vykonaný v rámci súdneho konania, resp. že tento úkon bol ako súčasť nároku na náhradu trov konania zavedený až novelou vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z účinnou od 01.04.2024, tak takáto argumentácia nemôže obstáť. Žalobca si uvedený nárok neuplatnil ako trovy konania (o ktorom by súd rozhodoval až v uznesení o výške trov konania po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej), ale ako samostatný nárok žalobcu v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j. ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, o ktorom súd rozhoduje vo veci samej. Žalovaný nijako nespochybnil, že si žalobca takýto nárok môže uplatňovať ako príslušenstvo pohľadávky.

47. K problematike nároku na odmenu za predžalobnú výzvu realizovanú advokátom sa vyjadril Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 112/2021, 18. 3. 2021, kde konštatoval: „Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom (pozri sp. zn. II. ÚS 31/2004). Pri kumulatívnom splnení všetkých podmienok uvedených v ustanovení § 251 CSP (preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva) možno každý výdavok zaradiť medzi trovy konania. V sťažovateľkinom prípade, teda v prípade nákladov predžalobnej výzvy okresný súd konštatoval absenciu časovej súvislosti s konaním, teda nesplnenie posledného z uvedených predpokladov. Ústavný súd poukazuje ako na relevantnú skutočnosť, ktorú bolo pri posúdení veci sťažovateľky potrebné zohľadniť na tú okolnosť, že okresný súd prezentovaným výkladom citovaného ustanovenia CSP sťažovateľku o možnosť uplatnenia si nákladov predžalobnej výzvy nijako neobral. Účinnú možnosť jej totiž poskytovalo spomenuté ustanovenie Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sú príslušenstvom pohľadávky aj náklady spojené s jej uplatnením a prostredníctvom ktorého mohla sťažovateľka svoj nárok účinne uplatniť.“ Uvedený názor ústavný súd prezentoval vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. II. ÚS 336/2022, III. ÚS 659/2021).

48. Aj vec prejednávajúci senát za znenia vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinného do 31.12.2023 náklady za predžalobnú výzvu nepovažoval za trovy konania, a takýto nárok (pokiaľ bol riadne uplatnený v žalobe) subsumoval pod § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu výzvu označenú ako pokus o zmier dňa 03.10.2022 vyhotovil (č.l. 22 spisu) a podal na poštovú prepravu (podací hárok na č.l. 23). Vo výzve žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlhu v konkrétnej lehote s upozornením, že inak pristúpi k uplatneniu pohľadávky na príslušnom súde. Predžalobnú výzvu v tomto kontexte možno považovať za preventívny nástroj, ktorým sa žalobca snažil predísť podaniu žaloby. Z tohto hľadiska nemožno preto výzvu považovať za neúčelnú (žalovaný to ani netvrdil), a preto za vynaloženie takýchto nákladov patrí žalobcovi náhrada, nakoľko išlo o náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú dôvodne mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky. Čo sa týka námietky nepreukázania úhrady predmetných nákladov, ide o príslušenstvo pohľadávky, ktorých úhrada zo strany žalobcu sa nepreukazuje, preukazuje sa ich dôvodnosť (obdobne rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8CoCsp/6/2024 zo dňa 25.04.2024). Vo vzťahu k výške odmeny za predžalobnú výzvu súd konštatuje, že nebola sporná a je súladná s vyhl. č. 655/2004 Z.z. (jeden úkon právnej služby po 464,09 eura s DPH a jeden režijný paušál po 13,96 eura s DPH za rok 2022 podľa § 13a ods. 1 písm. d), § 10 ods. 1, § 15 písm. a) § 18 ods. 3 vyhlášky). Súd preto dospel k záveru, že aj tento nárok žalobcu je uplatnený dôvodne.

49. Sumarizujúc uvedené zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 22.914,54 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.158,54 eura od 02.07.2022 do zaplatenia, vo výške 5,5 % ročne zo sumy 2.756 eur od 05.09.2022 do zaplatenia a nákladov spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 478,05 eura za predžalobnú výzvu a vo výške 830,76 eura za úradný preklad listín.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

52. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a 396 ods. 3 CSP. Keďže bol v konaní úspešný žalobca, vznikol mu voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, a to tak konania pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom, keďže tieto tvoria jeden celok.

53. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

8Csp/30/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo

ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.